

Đề bài: Cảm nhận về hình ảnh người mẹ trong bài thơ Con cò của nhà thơ Chế Lan Viên

Bài làm

Lời ru của bà, của mẹ êm đềm chảy trong mạch nguồn những câu hát ca dao, âm vang của lời ca ấy còn vang vọng trong bài thơ “Con cò” của Chế Lan Viên. Trong lời ru của mẹ, hình ảnh con cò cũng chính là hình tượng mẹ gợi nhiều suy ngẫm sâu sắc.

Người mẹ đưa con vào giấc ngủ say nồng với lời hát ru nhẹ nhàng, dòng sữa ngọt lành cũng nâng đỡ giấc mơ con. Tình thương yêu đứa con bé bỏng được gửi gắm vào lời ru thiết tha của mẹ:

*“Con còn bé trên tay
Con chưa biết con cò
Nhưng trong lời mẹ hát...”
“Sữa mẹ nhiều, con ngủ chẳng phân vân”*

Quãng thời gian thơ bé nằm trong nôi, trên đôi bàn tay mẹ âu yếm, vỗ về, mới cảm nhận tình yêu bao la của mẹ. “Sữa nuôi phần xác, hát nuôi phần hồn”. Sữa mẹ nuôi lớn con nhưng lời mẹ hát, nơi chứa đựng tâm tư, tình cảm của mẹ lại nuôi lớn tâm hồn con. Đứa con ngủ say “chẳng phân vân”, bởi “chưa biết” những nỗi niềm ẩn giấu trong giai điệu quen thuộc.

Cánh cò trắng bay hoài trong lời mẹ hát. Chú cò trắng gầy guộc, khẳng khiu luôn tất tả kiếm ăn nuôi con, nó là hiện thân của sự chịu thương chịu khó, đức hi sinh cao cả. Đằng sau hình dáng con cò, ta thấy cả hình tượng mẹ vất vả, lam lũ.

*“Con cò bay la
Con cò bay lả...
Cò một mình, cò phải kiếm lấy ăn,
Con có mẹ, con chơi rồi lại ngủ.”*

Không gian mở ra rộng lớn: “cổng phủ, Đồng Đăng”, hình ảnh thân cò miệt mài bay đi kiếm ăn trong khoảng không bát ngát tượng trưng cho cuộc đời mẹ ngược xuôi mọi chốn để chăm lo cho con, để con được sống hạnh phúc trong tuổi ấu thơ hồn nhiên “chơi rồi lại ngủ”. Nhà thơ Chế Lan Viên khéo léo sử dụng ý, chọn lời trong những câu ca dao thân thuộc, vừa khơi dậy tình cảm những tình cảm nhất trong lòng mỗi người, vừa làm tăng tính nhạc cho lời ru của mẹ. Lời mẹ hát như chất chứa nỗi buồn khi nhắc tới những tủ cực của cái cò:

*“Con cò ăn đêm,
Con cò xa tổ,
Cò gặp cành mềm,
Cò sợ xáo măng...”*

Lời hát lại gợi nhắc những vần nhịp ca dao xưa xưa khi cánh cò dò dẫm đêm hôm đi tìm cái ăn vì đói vì thiếu thốn kiệt cùng cò mới dần thân mình vào đêm tối, bao hiểm nguy rình rập. Mẹ là cánh cò, bất chấp gian khổ trong cuộc đời vì con.

“Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra”

Thật vậy, mẹ sẵn sàng nâng niu, chở che cho con lúc nguy khó, bấp bênh trên đường đời. mẹ luôn ở bên dìu dắt con vượt qua những “Cánh mềm” – ẩn dụ cho những chông gai, thử thách phía trước.

Mẹ hát ru con với niềm tin hy vọng tương lai con tươi đẹp sẽ mở ra. Mẹ cũng như cánh cò mãi sát cánh bên con như người bạn, theo con đi học, tới trường đón nhận những tri thức mới mẻ. Mẹ thoáng băn khoăn về tương lai con:

“Lớn lên, lớn lên, lớn lên...”

Con làm gì?”

Mẹ tự trả lời: “Con làm thi sĩ!” bởi mẹ mong ước thế giới tâm hồn của con có thể vẫn trong sáng đẹp đẽ như ngày nào. Làm thi sĩ để cánh cò còn bay mãi trong tâm trí của con. Những ước mong thật giản dị xuất phát từ tình yêu con vô hạn. Từ những câu hát ru quen thuộc, Chế Lan Viên cũng gói ghém dòng triết lý, suy tư về tình mẫu tử cao đẹp:

“Cò sẽ tìm con,

Cò mãi yêu con.

Con dù lớn vẫn là con của mẹ

Đi hết đời, lòng mẹ vẫn theo con.”

Con lớn khôn theo năm tháng nhưng có một điều không thay đổi là tình yêu thương vô điều kiện của mẹ. Câu hát vẫn ngân lên nhẹ nhàng và thấm thía ý nghĩa sâu xa về tình mẹ:

“À ơi!...”

Ngủ đi! Ngủ đi!”

Nhà thơ Chế Lan Viên sử dụng biện pháp ẩn dụ tài tình trong suốt bài thơ, hình ảnh người mẹ mang những nét đẹp của tình mẫu tử truyền thống thiêng liêng được khắc họa qua hình ảnh con cò. Những lời nhắn gửi qua câu hát ru, giai điệu quen thuộc còn đọng lại, ngân nga mãi trong tâm trí ta.

Bài làm 2

Chế Lan Viên là một trong những nhà thơ xuất sắc của nền văn học Việt Nam hiện đại. Thơ ông mang nặng tính triết lý và trí tuệ sâu sắc, đồng thời cũng thể hiện những suy ngẫm về tình yêu thương mà “Con cò” là một ví dụ điển hình. Bài thơ là khúc ca ca ngợi tình mẫu tử thiêng liêng, tha thiết mà mẹ dành cho con. Từ hình ảnh con cò, bài thơ đã khắc họa hình ảnh người mẹ với tình yêu con vô bờ và tấm lòng hi sinh đáng quý.

Bài thơ đan lồng những câu hát ru của mẹ, khiến hình ảnh người mẹ hiện lên với tình yêu con đầy tha thiết. Ngay từ đầu, người mẹ đã ru con bằng những câu ca dao đầm ấm, mượt mà:

“Con còn bé trên tay

Con chưa biết con cò

Nhưng trong lời mẹ hát

Có cánh cò đang bay...”

Con còn bé bỏng, còn thơ dại nhưng đã có mẹ ở bên ân cần chăm sóc. Mẹ hát ru con bằng những câu ca dao về con cò, để rồi khẳng định tình yêu cháy bỏng của mình dành cho con:

“Cò một mình, cò phải kiếm lấy ăn

Con có mẹ, con chơi rồi lại ngủ”

Chú cò kia không có mẹ, ở một mình nên phải vất vả mưu sinh để tự nuôi sống bản thân còn ở đây con đã có mẹ, con chỉ việc ăn ngủ và khôn lớn từng ngày. Người mẹ mang một tình thân hy sinh rất lớn, nó xuất phát từ tình yêu to lớn mà mẹ dành cho con. Dù cuộc sống còn muôn vàn những vất vả, nhưng con không cần lo vì đã có mẹ ở bên ân cần săn sóc.

*“Ngủ yên, ngủ yên, cò ơi, chớ sợ
Cành có mềm, mẹ đã sẵn tay nâng”*

Lời ru của mẹ giúp em bé đi sâu vào giấc ngủ chắt chứa cả một sự chở che để em yên giấc say nồng. Cuộc sống còn trăm ngàn khó khăn như cuộc sống của kiếp con cò, con vạc đậu phải cành mềm nhưng đâu sao mẹ cũng đang ở bên con và nuôi con khôn lớn. Lời nói của mẹ khiến ta cảm nhận được hơi ấm của tình thương và tình thân trách nhiệm mẹ dành cho đứa con còn thơ bé. Nếu như cuộc sống có đầy rẫy khó khăn thì không sao vì con vẫn an toàn trong vòng tay mẹ, vẫn ngủ yên dưới dòng sữa ấm nóng mẹ ban. Tình yêu con tha thiết khiến lời thơ như một khúc hát tâm hồn của chính những người mẹ.

Người mẹ đã hòa vào với hình ảnh con cò để mong muốn sẽ mãi ở bên sát cánh cùng con:

*“Cò đứng ở quanh nôi
Rồi cò vào trong tổ
Con ngủ yên thì cò cũng ngủ
Cánh của cò, hai đứa đắp chung đôi”*

Người mẹ tảo tần ấy chăm sóc đến cả từng miếng ăn giấc ngủ của con để con khôn lớn. Mẹ đứng đưa nôi, mẹ săn sóc cho giấc ngủ con yên rồi mẹ mới ngủ. Trong giấc ngủ của con chứa cả niềm hy vọng của mẹ, niềm tin của mẹ. Mẹ yêu con nên dõi theo cả từng bước con đi: Khi con nằm nôi mẹ ở quanh nôi, khi con khôn lớn trưởng thành mẹ lại ở bên cạnh đồng hành cùng con suốt cả chặng đường đi học. Dù có đi đâu, mẹ vẫn luôn ở bên con, người mẹ đặt tình yêu và niềm tin hoàn toàn vào đứa con thân yêu của mình. Mẹ mong con làm thi sĩ để giữ lại những vẻ đẹp của cuộc sống, mẹ sẵn sàng ở bên cạnh con, ngay cả trong những câu thơ con viết để ngắm nhìn sự trưởng thành của con:

*“Cánh cò trắng lại bay hoài không nghỉ
Trước hiên nhà
Và trong hơi mát câu văn”*

Người mẹ yêu con tha thiết đã gửi gắm và lời thơ Chế Lan Viên một thông điệp, cũng chính là triết lý mà tác giả muốn gửi gắm tới bạn đọc:

*“Dù ở gần con
Dù ở xa con
Lên rừng xuống bể
Cò mãi tìm con
Cò mãi yêu con
Con dù lớn vẫn là con của mẹ
Đi hết đời, lòng mẹ vẫn theo con”*

Dù ở gần hay ở xa, dù có phải vượt muôn ngàn cách trở thì mẹ vẫn sẽ mãi dõi theo bước chân con và yêu con mãi mãi. Sức mạnh tình yêu nơi mẹ có thể chiến thắng mọi khoảng cách địa lý và thời gian để ở bên con. Hai câu thơ cuối chắt chứa suy cảm của tác giả: Dù con đã lớn khôn, trưởng thành nhưng ở bên

mẹ con mãi mãi là đứa con bé bỏng cần được che chở săn sóc, dẫu cuộc đời qua đi thì lòng mẹ vẫn mãi mãi theo con. Hình ảnh người mẹ hiện lên tuyệt đẹp: giàu đức hi sinh, sự tần tảo và tấm lòng yêu con tha thiết. Đó phải chăng là hình ảnh đại diện cho hàng triệu người mẹ Việt Nam đang dõi theo bước chân con mỗi ngày?

Khúc ru cứ vang lên ngân mãi trong lòng người đọc. Hình ảnh người mẹ trong bài thơ khiến lòng ta cảm thấy bồi hồi xúc động với những phẩm cách mà một người phụ nữ Việt Nam đang có. Tượng đài về người mẹ sẽ mãi mãi là một biểu tượng không bao giờ tắt về tình yêu, tình mẫu tử thiêng liêng.